

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 11 Mart 2020
Sayı: 1182

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Devlet Memurları Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun
Teklifim gerekçesi ile birlikte ektedir. 10.03.2020

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Suzan ŞAHİN
Hatay Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	- Kadın Erkek Fırsat Eşitliği - Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih:	16 Mart 2020
Esas No: 2/2716	

282060

TBMM
KANUNLAR VE KARARLAR BŞK. LIĞI
11 Mart 2020
Numara.

TBMM
GELEN EVRAK
11 Mart 2020
No: 632832
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Sağlık Bakanlığı ve birçok uzman tarafından ilk altı ay bebeklerin yalnızca anne sütü ile beslenmeleri tavsiye önerilmektedir. Ancak gerek 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu gerekse de 4857 sayılı İş Kanunu'nda kadın memurlar ve çalışanlar için belirlenen doğum izni süresi doğumdan önce sekiz, doğumdan sonra sekiz olmak üzere toplam on altı hafta olarak belirtilmektedir. Açıkta ki bu süre bebeklerin ilk altı ay sadece anne sütü ile beslenmesi gerçeği ile örtüşmemektedir. Bebeklerin hem altı ay düzenli anne sütü alabilmesi hem de bakımının aksamaması için on altı hafta sonrasında kadın çalışanların ücretsiz izin alabilmeleri ekonomik nedenler sebebiyle de tercih edilmesi mümkün olmayan bir seçenek durumunda kalmaktadır. Birçok kadın çalışanın yoksulluk, hatta açlık sınırı altında çalıştığı gerçeği de göz önüne alındığında, bütçelerine bebeğin bakımı yeni bir ekonomik külfet olarak eklenmektedir. Öte yandan, birçok işyerinde süt sağma ve emzirme için uygun koşulların olmaması, özellikle metropol şehirler başta olmak üzere ev ve işyerleri arasındaki mesafelerin uzaklığı da dikkate alındığında kadınların seçeneksiz kaldığı, bebeklerinin bakımı ve beslenmesinde aksamalar ortaya çıktığı gözlemlenmektedir. Ayrıca bu durum çocuğun anne ile kurduğu duygusal bağı da zedelemekte, fiziksel ve ruhsal anlamda sağlıklı nesillerin ortaya çıkmasını sektöre uğratmaktadır.

Bununla birlikte, doğum izninden sonra kadınlara tanınan analık izni süresinin de yetersiz olduğu ortadadır. Kadın memurlara tanınan analık izni ilk altı ay 3 saat, kadın işçilere tanınan analık izni ise bir yaşımdan küçük çocukların emzirilmesi için günde toplam 1,5 saat gibi bir süre ile sınırlı kalmakta, bu süreler de bebeğin ilk altı ay sadece anne sütü alabilmesi koşulunu sağlamak konusunda yetersiz kalmaktadır. Süt izinlerinin birçok işyerinde işverenler tarafından keyfi olarak kullanılması, ayrımcılık ve mobbing gibi nedenler nedeniyle de kadınlar tarafından süt izninin hak edildiği ölçüde kullanımını dahi zorlaştırmaktadır. Hatta bazı işyerlerinde süt izninin kullanılması kadınların işten çıkarılmasına yol açtığı da bilinen bir gerçektir. Bilindiği üzere süt izninin kullanılması eğitim alanında olduğu gibi ek ders, sağlıkçılarda olduğu gibi nöbet, fabrikalarda vardiya uygulamaları örneklerinde olduğu gibi birçok sektörde de farklılık göstermektedir.

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu tarafından Türkiye genelinde yapılan ve 1792 kadın çalışanın katıldığı "İşyerinde Kadın Emekçilerin Temel Sorunları" başlıklı araştırmanın sonuçlarında da görüleceği üzere ücretli doğum izni konusunda da kadınların beklentisi doğum izninin 32 hafta olması yönündedir.

Tüm bu nedenlerle bu kanun teklifi ile kadın memurlar ve kadın işçiler için Devlet Memurları Kanunu ve İş Kanununda belirtilen 16 haftalık doğum izni süresinin çocuğun temel bakımının sağlanması açısından 32 hafta olarak düzenlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile, bebeklerin 6 ay düzenli olarak anne sütü alabilmesi ve bakımının aksamaması için 16 hafta olan doğum izninin kadın memurlar için 32 haftaya çıkarılması düzenlenmektedir.

MADDE 2- Madde ile, bebeklerin 6 ay düzenli olarak anne sütü alabilmesi ve bakımının aksamaması için 16 hafta olan doğum izninin kadın çalışanlar için 32 haftaya çıkarılması amaçlanmaktadır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

**DEVLET MEMURLARI KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 104. Maddesinin A fıkrasının ilk cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“Kadın memura; doğumdan önce 8, doğumdan sonra 24 hafta olmak üzere toplam 32 hafta süreyle analık izni verilir.”

MADDE 2- 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 74. Maddesinin birinci fıkrasının ilk cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

“Kadın işçilerin doğumdan önce sekiz ve doğumdan sonra yirmi dört hafta olmak üzere toplam otuz iki haftalık süre için çalıştırılmamaları esastır.”

MADDE 3- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

